

SAKAS Jonas

Jonas Sakas

SAKAS Jonas (1912 09 26 Papilėje - 1987 05 23 Beržore, Plungės r.) - Lietuvos ūkio ir kultūros veikėjas, Aleksandro, Vinco Sakų ir Marijos Sakaitės-Paškevičienės brolis. 1915 motinos išvežtas į Rusiją, grįžo 1918, mokėsi Papilės prad. m-loje, dalyvavo skautų ir pavasarininkų veikloje, 15 metų įstojo į marijonų vienuolyną, bet vienuoliu netapo. Nuo 1935 dirbo Biržuose, tautininkų valdžios ištremtas į Tauragę, nuo 1939 - aktorius Vilniaus mst. teatre; 1940 dirbo Ryšių valdyboje Kaune, 1940 11 18 paskirtas steigiamo Panevėžio dramos teatro direktoriumi. Hitlerinės okupacijos metais 2 kartus areštuotas, išvengęs mirties bausmės, dirbo „Vaizdo“ spaustuviėje Vilniuje, vaidino „Vaidilos“ teatre; 1944 vasarą Papilėje suimtas, išvežtas į Rytprūsius, tarnavo vokiečių kariuomenės pagalbiniam batalione, pateko į amerikiečių nelaisvę, paleistas bandė grįžti į Lietuvą, bet sovietinės karo žvalgybos SMERS areštuotas, metus kalintas Rusijos Čabarovsko krašte. Į Lietuvą grįžo 1946 rudenį, dirbo Šiaulių įstaigose, mokytoju dab. Kelmės r., Šalteniuose ir Kražių vid. m-los direktoriumi, 1954 - 1958 - kolūkio pirmininkas; nuo 1958 gyveno Klaipėdoje, būrė miesto literatus, pats rašė apsakymus ir apybraižas, sukūrė pjesę mėgėjų vaidinimams. Senatvėje gyveno Beržore, čia mirė ir palaidotas.

Inf.: Sakas A. Neramus ... *Vienybė*, 2012, rugsėjo